

De Tweede Kamer
t.a.v. Bureau Woordvoering Kabinetsformatie
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Den Haag, 15 april 2021

Geachte heer Tjeenk Willink,

In verband met uw opdracht als informateur brengen wij graag het navolgende onder uw aandacht. Als Samenwerkende Brancheorganisaties Filantropie (SBF) staan wij voor de belangen van burgers die 'goed willen doen'. Voor al die Nederlanders die zich met en via hun duizenden organisaties willen inzetten voor een veelheid aan maatschappelijke doelen. Nederland kent een lange traditie van burgerinitiatief voor het publieke belang, voor algemeen nuttige doelen. Ook tijdens de coronacrisis is de grote maatschappelijke waarde hiervan opnieuw gebleken. Alleen al de inzet van het Rode Kruis en de massale steun van het publiek hiervoor spreekt boekdelen. Er zijn natuurlijk vele andere voorbeelden. De inzet van burgers om met hun organisaties maatschappelijke kwesties – zoals eenzaamheid, sociale achterstanden, gezondheid en toegang tot sport en cultuur – aan te pakken blijft urgent, juist nu ons land zich opmaakt voor een nieuwe periode (na Covid).

Het is belangrijk dat overheid en politiek hier oog voor hebben en houden. Onderdeel van de huidige bestuurscultuur lijkt te zijn dat het gehele functioneren van de samenleving op het Binnenhof moet worden geregeld. Daardoor wordt de kracht van burgerinitiatief, in de haarvaten van de samenleving, veelal niet op waarde geschat. Ook is er in toenemende mate sprake van wet- en regelgeving die dat burgerinitiatief bemoeilijkt. Niet met die opzet maar wel als optelsom. Maatregelen die de bedoeling hebben ons land veiliger te maken, de consument en de privacy van de burger te beschermen, maken inzet voor het goede doel en het vragen van steun aan het publiek moeilijker. De balans kan en moet beter. De ruimte voor dit burgerinitiatief moet niet onnodig verder worden ingeperkt.

De overheid heeft bovendien te zorgen voor goede randvoorwaarden voor 'goed doen'. Dan bedoelen we: de aftrekbaarheid van giften en andere fiscale ondersteuning, ondersteuning van het vrijwilligerswerk en de duurzame afdracht uit loterijen, aan goede doelen, sport en cultuur.

Burgerinitiatief dat zich richt op publieke belangen vervult diverse functies. Een daarvan verdient, gezien de actuele politieke discussie over 'macht en tegenmacht', bijzondere aandacht. Burgers brengen als stemgerechtigde kiezer eens in de vier jaar hun stem uit op een politieke partij. Maar velen zetten zich dagelijks in, als vrijwilliger, als bestuurder of als donateur voor de toekomst van hun samenleving. Hun organisatie signaleert, agendeert, bouwt kennis op, biedt hulp en spreekt zo nodig de overheid aan. Een overheid die niet teveel moet staren naar wat politiek haalbaar is of op enig moment is afgesproken, heeft baat bij een florerende 'civil society'. Die verdient dus ruimte en ondersteuning.

Kortom, wij vragen te bevorderen dat een volgend kabinet:

- Ruimte geeft aan burgers die goed willen doen
- Voorkomt dat wet- en regelgeving onnodig negatieve gevolgen heeft voor maatschappelijke organisaties die zich voor het algemeen belang inzetten
- Geefgedrag stimuleert, m.n. door behoud en versterking van de giftenaftrek
- Wil helpen het vrijwilligerswerk voor jongeren en werknemers aantrekkelijker te maken
- De afdracht aan goede doelen in het loterijbeleid borgt en verankert

Wij hopen van harte dat u bij uw opdracht hiermee rekening wilt houden en wilt bevorderen dat dit in de verdere voorbereiding van een nieuw regeerakkoord eveneens gebeurt.

We wensen u veel succes bij uw opdracht.

Met vriendelijke groet,

Jan van Berkel
Voorzitter Samenwerkende Brancheorganisaties Filantropie